

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 21/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Štefana Ogurčáka a sudcov Lajosa Mészárosa a Daniela Švábyho prerokoval na neverejnom zasadnutí prijatý podnet [REDACTED], bytom [REDACTED], zastúpeného JUDr. Ľubomírom Kuchárom, advokátom, Advokátska kancelária, Tkáčska 3, Prešov, vo veci porušenia jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bardejov v konaniach sp. zn. 8 C 614/95, 12 C 684/96 a 7 C 1382/98 a takto

r o z h o d o l :

Okresný súd Bardejov v konaniach sp. zn. 8 C 614/95, 12 C 684/96 a 7 C 1382/98 p o r u š i l právo [REDACTED], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 3. mája 2000 sp. zn. I. ÚS 21/00 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie podnet [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) z 26. novembra 1999 vo veci porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bardejov v konaniach vedených pod sp. zn. 8 C 614/95, 12 C 684/96 a 7 C 1382/98.

V rámci prípravy ústneho pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu k opodstatnenosti prijatého podnetu (ďalej len „návrh“) písomne vyjadrili obaja účastníci konania: Okresný súd Bardejov (ďalej len „odporca“), zastúpený predsedom súdu, stanoviskom z 10. 4. a 3. 7. 2000 a navrhovateľ, zastúpený svojím právnym zástupcom, vyjadrením z 22. 6. 2000.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, nakoľko po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti návrhu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetný návrh prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu dotknutých súdnych spisov.

Predmetom návrhu boli tvrdenia navrhovateľa o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v troch veciach Okresného súdu Bardejov.

1. Vo veci sp. zn. 8 C 614/95 navrhovateľ jeho porušenie videl v tom, že okresný súd o jeho žalobe na plnenie nekonal celé tri roky. V tejto súvislosti namietal, že toto konanie pred okresným súdom bolo prerušené do právoplatného skončenia veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 189/96. Navrhovateľ tvrdil, že táto vec, t. j. sp. zn. Cb 189/96, bola právoplatne ukončená dňa 11. 9. 1997, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. 6. 1997 č. k. 2 Cob 9/97-67, a že v dôsledku toho mala vybavujúca sudkyňa vydať uznesenie o pokračovaní v konaní a vytýčiť termín pojednávania, čo sa však nestalo. Okresný súd o pokračovaní v tomto konaní rozhodol až 25. 5. 1999 s tým, že nariadil pojednávanie na 20. 7. 1999, kedy opätovne prerušil konanie za účelom právoplatného ukončenia veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7 C 1382/98. V odvolaní, ktoré navrhovateľ proti tomuto prerušeniu konania podal, uviedol, že aj konanie vo veci 7 C 1382/98 je prerušené už od 4. 12. 1998 a že nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), keďže ide o otázku, s ktorou sa musí súd vysporiadať v tomto konaní a nemôže mu ako žalobcovi brániť účinne uplatňovať svoje právo na súde. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Co 493/99-150 bolo napadnuté uznesenie okresného súdu zmenené s tým, aby sa vo veci ďalej konalo a konanie nie je prerušené. Navrhovateľ uviedol, že do dnešného dňa (22. 6. 2000) žiadny termín pojednávania nebol v tejto veci vytýčený a ani nebola zo strany okresného súdu zaslaná zúčastneným stranám žiadna výzva na prípadné doplnenie dôkazov, resp. stanoviska.

Odporca vo svojom prvom vyjadrení uviedol, že nemôže súhlasiť s tvrdením navrhovateľa o porušení jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Prerušenie konania vo veci podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP nemožno totiž považovať za nečinnosť súdu, a pokiaľ súd v tejto veci nevykonával úkony v čase prerušenia konania, postupoval v súlade s ustanovením § 111 ods. 1 OSP. Hneď po tom, čo dôvod, pre ktorý konanie bolo prerušené, odpadol, súd vydal uznesenie o pokračovaní v konaní a v konaní pokračoval. Za nečinnosť súdu nemožno považovať ani prerušenie konania uznesením z 23. 7. 1999, aj keď toto uznesenie bolo v dôsledku podaného odvolania zmenené.

V podaní z 3. 7. 2000 k tvrdeniam navrhovateľa ešte dodal, že skutočnosť, že vybavujúca sudkyňa po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. 6. 1997 č. k. 2 Cob 9/97-67 nevydala uznesenie o pokračovaní v konaní, nemožno považovať za nesprávny a už vôbec nie za taký postup, ktorým by bolo porušené právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Tento postup sudkyne sa nakoniec ukázal aj ako praktický a predvídavý, lebo Najvyšším súdom Slovenskej republiky bolo na podklade podaného dovolania uznesenie Krajského súdu v Prešove zrušené a vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie. Podľa názoru odporcu aj dovolacie konanie treba v tomto prípade považovať za takú skutočnosť, pre ktorú je treba konanie vo veci podľa § 109 ods. 2 OSP prerušiť. Opačný postup by mohol znamenať, že v dôsledku kladného výsledku dovolacieho konania by bolo v konaní predtým prerušenom vydané nezákonné, prípadne zmätočné rozhodnutie.

Nakoniec, podľa odporcu tvrdenie navrhovateľa, podľa ktorého po tom, čo Krajský súd v Prešove uznesením z 30. 12. 1999 zrušil uznesenie okresného súdu z 23. 7. 1999, ktorým bolo konanie vo veci opätovne prerušené do právoplatného skončenia veci toho istého súdu sp. zn. 7 C 1382/98, súd neurobil vo veci žiaden úkon, nezodpovedá skutočnosti. Ako zo spisu vyplýva, spis bol prvostupňovému súdu vrátený dňa 25. 2. 2000 a úpravou z 11. 4. 2000 bolo uznesenie odvolacieho súdu doručené účastníkom konania. Následne výzvou zo 17. 5. 2000 bol navrhovateľ vyzvaný špecifikovať svoje nároky uplatnené v konaní, na čo navrhovateľ reagoval listom z 21. 5. 2000. Keďže dňa 26. 6. 2000 navrhovateľ doručil návrh na vylúčenie všetkých sudcov tohto súdu z konania a rozhodovania pre ich zaujatosť, súd až do rozhodnutia odvolacieho súdu o tomto návrhu nemôže v konaní pokračovať.

2. Vo veci sp. zn. 12 C 684/96 navrhovateľ videl porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v tom, že Okresný súd Bardejov, ktorý rieši jeho žalobu aj v tejto veci obdobným spôsobom ako v predchádzajúcej veci, nevytýčil k dnešnému dňu (22. 6. 2000) žiadne pojednávanie a ani nevyzval zúčastnené strany na prípadné doplnenie dôkazov vo veci.

Odporca v tejto veci nepovažoval za porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nevykonávanie úkonov súdom v čase od 20. 2. 1997 do 25. 5. 1999, lebo aj vo vzťahu k tejto veci, ako to vyplýva z referátu sudkyne, platí, že vo veci sa nekonalo z dôvodu vyčkania právoplatného skončenia veci tohto súdu sp. zn. Cb 189/96, i keď za nesprávny postup považoval nevydanie uznesenia o prerušení konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) OSP, keď zhodne ako vo veci sp. zn. 8 C 614/95, tak aj v tejto právnej veci boli splnené podmienky pre takýto postup. Nevykonávanie úkonov po túto dobu však odporca považoval za nečinnosť súdu z objektívnych dôvodov, lebo súdom v inom konaní (sp. zn. Cb 189/96) bola riešená otázka majúca význam pre rozhodnutie v tejto právnej veci.

Vo vyjadrení z 3. 7. 2000 odporca k tomu dodal, že po vrátení spisu z krajského súdu dňa 25. 2. 2000 úpravou z 10. 4. 2000 bolo druhostupňové rozhodnutie doručené účastníkom konania. Podľa názoru odporcu aj keď po tejto úprave vo veci neboli vykonané ďalšie úkony, vzhľadom na čas, ktorý uplynul od posledného úkonu súdu, nečinnosť súdu nemožno považovať za porušenie ústavného práva navrhovateľa priznaného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Vo veci sp. zn. 7 C 1382/98 navrhovateľ porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov videl v tom, že žaloba bola prijatá Okresným súdom Bardejov 18. 9. 1998 a následne na to uznesením zo 4. 12. 1998, ktoré sa stalo právoplatným dňa 29. 12. 1998, bolo toto konanie vo veci prerušené z dôvodu ukončenia právoplatnej veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 189/96. Podľa navrhovateľa je zarážajúce, že v čase vydania uznesenia o prerušení konania v tejto veci, s odvolaním sa na právoplatné skončenie inej veci okresného súdu, bola táto iná vec už právoplatne skončená dňom 11. 9. 1997.

Pokiaľ ide o stav konania k 22. 6. 2000, navrhovateľ uviedol, že prípisom z 2. 6. 2000 bol súdom vyzvaný, aby predložil znalecký posudok na ocenenie označenej nehnuteľnosti. Aj túto výzvu navrhovateľ považoval za účelovú.

Odporca uviedol, že k porušeniu namietaného ústavného práva navrhovateľa nedošlo ani v tejto veci, keď zhodne ako vo veci sp. zn. 8 C 614/95 konanie súd

prerušil do právoplatného skončenia inej právnej veci tohto súdu (sp. zn. Cb 189/96). Ak súd hneď po odpadnutí dôvodu, pre ktorý došlo k prerušeniu konania, v konaní nepokračoval, bolo tomu tak preto, lebo nebolo možné spis sp. zn. Cb 189/96 pripojiť ako dôkaz o odpadnutí dôvodu prerušenia, keďže spis bol pripojený k iným veciam tohto súdu a v čase od 26. 5. 1999 do 28. 9. 1999 bol opätovne na Krajskom súde v Prešove za účelom opravy rozsudku z 24. 2. 1999 č. k. 2 Cob 105/98-20.

Odporca ďalej považoval tvrdenia navrhovateľa obsiahnuté v podaní z 22. 6. 2000 za zavádzajúce, pretože je síce pravdou, že dňa 11. 9. 1997 bola právoplatne skončená vec tohto súdu sp. zn. Cb 189/96 nadobudnutím právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Prešove z 23. 6. 1997, avšak toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 5. 1998 sp. zn. 1 Obdo 14/97 zrušené a vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie, pričom spis sa z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tomuto súdu vrátil 19. 8. 1998, z čoho je zrejmé, že v čase rozhodnutia súdu o prerušení konania táto vec nebola právoplatne skončená, a tak nič súdu nebránilo konanie vo veci prerušiť.

Odporca nesúhlasil s názorom navrhovateľa o účelovosti výzvy na predloženie znaleckého posudku, pretože ako zo spisu vyplýva, navrhovateľ na výzvu súdu predložil 30. 5. 2000 súdom žiadaný znalecký posudok, a tak jeho tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou.

Pokiaľ súd vo veci ďalej nekoná, je tomu tak, zhodne ako vo veci 8 C 614/95, z dôvodov vznesenej námietky predpojatosti sudcov tohto súdu.

II.

Na základe spisov Okresného súdu Bardejov sp. zn. 8 C 614/95, 12 C 684/96 a 7 C 1382/98 a vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav týchto konaní :

1. Vec sp. zn. 8 C 614/95

Dňa 13. 12. 1995 navrhovateľ podal na Okresnom súde Bardejov žalobu o uloženie povinnosti ■■■■ (ďalej len „žalovaný“) trpieť vstup navrhovateľa do obchodných priestorov na tom základe, že žalovaný, s ktorým navrhovateľ podniká na základe zmluvy o konzorciu z 19. 9. 1991, mu listom zo 6. 7. 1995 oznámil, že konzorcium skončilo a že mu zamedzuje vstup do prevádzkových jednotiek, kde sa nachádza spoločne nadobudnutý majetok v zásobách presahujúci 1 000 000 Sk. Navrhol vydať predbežné opatrenie.

Dňa 11. 1. 1996 po vyjadrení žalovaného okresný súd vydal uznesenie, ktorým návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Dňa 30. 1. 1996 navrhovateľ podal proti nemu odvolanie.

Dňa 25. 4. 1996 sa okresnému súdu spis vrátil z Krajského súdu v Košiciach, ktorý uznesením z 28. 3. 1996 napadnuté uznesenie o predbežnom opatrení potvrdil.

Dňa 28. 5. 1996 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po výsluchu účastníkov bolo odročené na neurčito. Navrhovateľovi bolo uložené upraviť žalobný návrh a žalovanému predložiť doklady.

Dňa 3. 6. 1996 žalovaný predložil doklady a dňa 11. 6. 1996 navrhovateľ podal návrh, ktorým žalobu rozšíril o povinnosť vydať účtovné doklady označených prevádzkových jednotiek.

Dňa 20. 9. 1996 žalovaný podal návrh na prerušenie konania s odôvodnením, že 21. 8. 1996 podal žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o konzorciu, ktorá súvisí s predmetným sporom.

Dňa 16. 10. 1996 navrhovateľ predložil žiadosť o neodkladné riešenie sporu bez zbytočných prierahov s poukazom, že ide pre neho o závažný existenčný spor.

Dňa 16. 10. 1996 okresný súd vydal uznesenie, ktorým konanie vo veci podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) prerušil do právoplatného skončenia veci sp. zn. Cb 189/96 vedenej na tom istom súde s poukazom na to, že od vyriešenia otázky, či zmluva o konzorciu je alebo nie je platná, závisí rozhodnutie v predmetnej veci.

Dňa 20. 11. 1996 navrhovateľ podal proti uzneseniu zo 16. 10. 1996 odvolanie, ku ktorému sa žalovaný vyjadril dňa 2. 12. 1996.

Dňa 6. 6. 1997 sa okresnému súdu spis vrátil z Krajského súdu v Košiciach, ktorý ako odvolací súd uznesením z 26. 5. 1997 potvrdil uznesenie o prerušení konania s poukazom na § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Podľa názoru krajského súdu rozhodnutie o návrhu o neplatnosť zmluvy o konzorciu skutočne môže mať vplyv na konanie v predmetnej veci.

Dňa 6. 10. 1997 bol vyhotovený záznam, podľa ktorého spis Cb 189/96 bol štatisticky ukončený, vo veci je podané dovolanie. Z ďalšieho záznamu vyplýva, že spis Cb 189/96 bol vylúčený za účelom predloženia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní. Z pripojených rozhodnutí ďalej vyplýva, že vo veci Cb 189/96 bol vynesенý rozsudok 13. 11. 1996, ktorým okresný súd určil neplatnosť zmluvy o konzorciu. Krajský súd v Prešove uznesením z 23. 6. 1997 sp. zn. 2 Cob 9/97 tento rozsudok zrušil a konanie zastavil s odôvodnením, že žaloba na plnenie je prekážkou litispendencie pre určovaciu žalobu, ak ide o rovnaké subjektívne právo. Podľa vyznačenej doložky o právoplatnosti toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. 9. 1997.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd rozsudkom z 28. 5. 1998 sp. zn. 1 Obdo 14/97 právoplatné uznesenie Krajského súdu v Prešove z 23. 6. 1997 sp. zn. 2 Cob 9/97-67 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 19. 8. 1998 sa spis znova vrátil Krajskému súdu v Prešove, ktorý rozsudkom z 24. 2. 1999 sp. zn. 2 Cob 105/98 napadnutý rozsudok okresného súdu z 13. 11. 1996 sp. zn. Cb 189/96 potvrdil. Podľa vyznačenej doložky o právoplatnosti tento rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 26. 4. 1999.

Dňa 24. 5. 1999 okresný súd vydal uznesenie o pokračovaní v konaní.

Dňa 20. 7. 1999 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom pripojenia spisov sp. zn. 7 C 1382/98 a 7 C 339/98.

Dňa 23. 7. 1999 okresný súd vydal uznesenie o prerušení konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP do právoplatného skončenia veci sp. zn. 7 C 1382/98 vedenej na tom istom súde s odôvodnením, že od tejto veci závisí posúdenie oprávnenosti vstupu navrhovateľa do označených prevádzok. Dňa 11. 8. 1999 podal proti tomuto uzneseniu

odvolanie navrhovateľ a spis bol predložený Krajskému súdu v Prešove ako odvolaciemu súdu dňa 24. 9. 1999.

Dňa 25. 2. 2000 sa spis okresnému súdu vrátil z Krajského súdu v Prešove, ktorý uznesením z 30. 12. 1999 sp. zn. 4 Co 493/99 napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že konanie vo veci neprerušil. Podľa názoru krajského súdu niet dôvodu na prerušenie konania vtedy, ak sa síce vedie konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci, avšak ide o určovaciu žalobu, kde sú pochybnosti o žalovateľnosti nároku z dôvodu, že je vysoko pravdepodobné, že niet naliehavého právneho záujmu na takomto určení. V konaní o nároky na plnenie si musí súd takúto otázku prejudiciálne vyriešiť sám. Krajský súd uviedol, že o takýto prípad ide aj v prejednávanej veci.

Dňa 11. 4. 2000 bolo toto uznesenie expedované za účelom doručenia účastníkom.

Výzvou súdu zo 17. 5. 2000 bol navrhovateľ vyzvaný, aby špecifikoval svoje nároky uplatnené v konaní, na čo navrhovateľ reagoval listom z 21. 5. 2000.

Dňa 26. 6. 2000 navrhovateľ doručil návrh na vylúčenie všetkých sudcov tohto okresného súdu z konania a rozhodovania pre ich zaujatosť.

2. Vec sp. zn. 12 C 684/96

Dňa 15. 8. 1996 navrhovateľ podal na Okresný súd Bardejov proti ■■■ (ďalej len „žalovaný“) žalobu o náhradu škody vo výške 49 023 Sk, v súvislosti s ktorou zaplatil na výzvu súdu súdny poplatok dňa 30. 8. 1996.

Dňa 7. 10. 1996 okresný súd vyžiadal doklady k poistnej zmluve, o ktorú sa uplatnený nárok sčasti opieral.

Dňa 23. 1. 1997 pojednávanie na žiadosť oboch účastníkov z dôvodu kolízie pojednávania s inými povinnosťami ich právnych zástupcov bolo odročené na neurčito. Právna zástupkyňa žalovaného zároveň navrhla prerušenie konania do právoplatného ukončenia veci Cb 189/96.

Dňa 20. 2. 1997 bolo pojednávanie odročené na neurčito za účelom zistenia stavu konania vo veci sp. zn. 8 C 614/95 a Cb 189/96 a posúdenia ďalšieho postupu v predmetnej veci.

Dňa 11. 3. 1997 navrhovateľ predložil doklady týkajúce sa veci 8 C 614/95, navrhol vykonať výsluchy svedkov a žiadal o nariadenie nového pojednávania v čo najkratšom čase s poukazom na to, že dosiaľ nebolo konanie začaté.

Zo spisu vyplýva, že okresný súd sa 7. 10. 1997, 1. 2. 1999 a 3. 5. 1999 pokúšal pripojiť spisy sp. zn. 8 C 614/95 a Cb 189/96 toho istého súdu.

Dňa 22. 7. 1999 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po výsluchu účastníkov odročené na neurčito. Navrhovateľovi bola uložená povinnosť predložiť dôkazy o výške škody, ktorú navrhovateľ splnil dňa 30. 7. 1999.

Dňa 26. 7. 1999 okresný súd vydal uznesenie podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP o prerušení konania do právoplatného skončenia veci sp. zn. 7 C 1382/98 vedeného na tom istom súde s odôvodnením, že je najprv nutné vyriešiť otázku týkajúcu sa majetku nadobudnutého dražbami a následným prevádzkovaním, od čoho je závislé posúdenie oprávnenosti nároku navrhovateľa o náhradu škody.

Dňa 11. 8. 1999 navrhovateľ podal odvolanie proti tomuto uzneseniu a dňa 10. 9. 1999 bol spis z tohto dôvodu predložený Krajskému súdu v Prešove ako odvolaciemu súdu.

Dňa 25. 2. 2000 sa spis vrátil okresnému súdu z Krajského súdu v Prešove, ktorý uznesením z 30. 12. 1999 sp. zn. 4 Co 478/99 napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že konanie vo veci neprerušil. Krajský súd uviedol, že predpoklady, ktoré je potrebné v predmetnom konaní zisťovať, sú takého charakteru, že skutočnosti posudzované v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 1382/98 majú s predmetom sporu len nepriamu súvislosť. Ďalej uviedol, že niet dôvodu na prerušenie konania vtedy, ak konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie súdu, sa vedie o určovacej žalobe, kde sú pochybnosti o žalovateľnosti nároku z dôvodu, že je vysoko pravdepodobné, že niet naliehavého právneho záujmu na určení práva alebo právneho vzťahu. V konaní o peňažné plnenie si musí súd takúto otázku prejudiciálne vyriešiť sám. Podľa jeho názoru o takýto prípad ide aj v prejednávanej veci.

K podaniu vyjadrenia odporcu z 3. 7. 2000 neboli zo strany okresného súdu, okrem úpravy z 11. 4. 2000, na základe ktorej okresný súd toto uznesenie expedoval za účelom doručenia účastníkom, vykonané ďalšie úkony.

3. Vec sp. zn. 7 C 1382/98

Dňa 18. 9. 1998 navrhovateľ podal na Okresný súd Bardejov proti ■■■ (ďalej len „žalovaný“) žalobu o vyporiadanie majetku z konzorcia.

Zo spisu vyplýva, že dňa 19. 10. 1998 konajúca sudkyňa žiadala o pripojenie spisov sp. zn. 8 C 614/95, 12 C 684/96 a Cb 189/96 toho istého súdu.

Dňa 2. 11. 1998 bola žalovanému doručená žaloba, ku ktorej sa jeho právna zástupkyňa vyjadrila dňa 9. 11. 1998 a zároveň navrhla konanie prerušiť do právoplatného ukončenia sporu Cb 189/96. Toto vyjadrenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 20. 11. 1998.

Dňa 4. 12. 1998 okresný súd vydal uznesenie o prerušení konania do právoplatného skončenia konania vo veci toho istého súdu sp. zn. Cb 189/96 s poukazom na § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Uznesenie, proti ktorému nebolo podané odvolanie, nadobudlo právoplatnosť 29. 12. 1998.

Dňa 18. 5. 1999 právny zástupca navrhovateľa oznámil, že konanie vo veci Cb 189/96 bolo právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24. 2. 1999, a preto žiadal, aby súd pokračoval v prerušenom konaní.

Dňa 11. 4. 2000 okresný súd vydal uznesenie o pokračovaní v konaní. Uznesenie bolo v ten istý deň expedované za účelom doručenia účastníkom.

Z podania navrhovateľa z 22. 6. 2000 vyplýva, že prípisom z 2. 6. 2000 okresný súd vyzval navrhovateľa, aby predložil znalecký posudok na ocenenie označenej nehnuteľnosti, ktorú užíva žalovaný.

Z podania odporcu z 3. 7. 2000 vyplýva, že navrhovateľ na výzvu súdu žiadaný znalecký posudok predložil 30. 5. 2000, a pokiaľ súd vo veci ďalej nekoná, je tomu tak, zhodne ako vo veci sp. zn. 8 C 614/95, z dôvodov vznesenej námietky predpojatosti sudcov tohto súdu.

III.

Navrhovateľ sa predmetným návrhom domáhal rozhodnutia ústavného súdu o tom, že postupom Okresného súdu Bardejov vo veciach sp. zn. 8 C 614/95,

12 C 684/96 a 7 C 1382/98 došlo na jeho ujmu k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“.

Odporca sa prostredníctvom svojho predsedu vyjadril k opodstatnenosti návrhu tak, že v žiadnom z uvedených konaní nedošlo k porušeniu ústavného práva navrhovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov.

Článok 48 ods. 2 ústavy o. i. ustanovuje, aby súd prerokoval vec bez zbytočných priet'ahov. Ide o imperatív pre všetky súdne konania. Pre oblasť občianskeho súdneho konania tento imperatív vyjadruje predovšetkým záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (*mutatis mutandis*, II. ÚS 26/95), pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavíť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti. Inými slovami, ústava vo svojom siedmom oddiele druhej hlavy v rámci úpravy práva na súdnu ochranu osobitný význam pripisuje tomu, aby sa spravodlivosť nevykonávala s oneskorením, ktoré by mohlo ohroziť právo na súdnu ochranu vo svojej podstate, a tým ohroziť účinnosť a dôveryhodnosť justície. Ústava takto zaviazala predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti na prijatie príslušných opatrení umožňujúcich prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa najmä týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie sa účastníka konania a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade zahrňujúcim preskúmanie troch občianskoprávných vecí.

Pokiaľ ide o prvé dve kritériá, ústavný súd sa obmedzil len na globálne vyjadrenie k nim, hoci aj v ich prípade tieto preskúmal samostatne s ohľadom na každú jednotlivú vec.

Odporca sa napokon na vysvetlenie prietáhov, v ktorých navrhovateľ videl porušenie svojho práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, neodvolával ani na zložitosť dotknutých vecí, ani na prietahy vyvolané správaním sa navrhovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium „zložitosti vecí“, žiadnu z preskúmaných vecí nemožno podľa názoru ústavného súdu samostatne len vzhľadom na jej skutkovú a právnu povahu hodnotiť ako zložitú vec. Toto zistenie však samo osebe ešte nevyklučuje, aby ústavný súd aj takéto prípady nemohol vzhľadom na zložitosť konania považovať za zložité veci. Súdne konanie sa totiž aj v jednoduchej veci môže stať zložitým napr. vtedy, ak budú paralelne prebiehať konania vo veciach, medzi ktorými je vzájomná závislosť.

V danom prípade sa všetky tri skúmané veci (8C 614/95, 12C 684/96, 7C 1382/98) týkajú rovnakých účastníkov (navrhovateľa a [REDACTED] medzi ktorými prebiehal na tom istom okresnom súde (odporca) ešte ďalší spor (Cb 189/96), ktorý však navrhovateľ týmto podnetom nenapadol.

Zo všetkých týchto sporov sa na okresnom súde najprv začalo konanie z iniciatívy navrhovateľa vo veci sp. zn. 8C 614/95, predmetom ktorého je spor účastníkov zmluvy o konzorcium z 19. 9. 1991 o právo jedného z nich (navrhovateľa) na vstup do obchodných priestorov, v ktorých sa nachádza nimi spoločne nadobudnutý majetok. O osem mesiacov neskôr a o niekoľko dní po tom, čo navrhovateľ podal samostatnú žalobu o náhradu škody (sp. zn. 12C 684/96), sa pre zmenu z iniciatívy druhého účastníka tejto zmluvy o konzorcium ([REDACTED]) začalo konanie vo veci sp. zn. Cb 189/96 s návrhom, aby sa určila neplatnosť zmluvy o konzorcium. Nakoniec, o dva roky a deväť mesiacov neskôr, než sa začala prvá spomínaná vec, sa začalo ďalšie konanie, tentokrát znova z iniciatívy navrhovateľa, o vyporiadanie majetku z konzorcia (sp. zn. 7 C 1382/98).

Ak vzhľadom na súbežný priebeh týchto štyroch súdnych konaní ústavný súd na jednej strane uznáva, že medzi uvedenými vecami je istá súvislosť, ktorá mohla spraviť obťažnejšou úlohu odporcu tieto veci prerokovať bez zbytočných prietáhov a rozhodnúť o nich v primeranej lehote, na druhej strane musí konštatovať, že ťažkosti, ktoré z tejto súvislosti medzi súbežne existujúcimi vecami v prípade navrhovateľa vznikli, nie sú postačujúce na to, aby samé osebe ospravedlnili prietahy v konaní, ktoré navrhovateľ predmetným podnetom namietal.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že zo spisov odporcu v namietaných veciach (pozri časť II nálezu) nevyplýva, že by medzi nimi išlo o vzájomnú závislosť, resp. o ich závislosť od veci sp. zn. Cb 189/96. Je síce pravda, že okresný súd v čase, keď prvý raz rozhodoval o prerušení veci sp. zn. 8C 614/95, rozhodoval o tom podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP, a teda zrejme považoval túto vec za takú, v ktorej „rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť“ a ktorá sa rieši vo veci sp. zn. Cb 189/96, avšak odvolací súd sa s takýmto posúdením závislosti prvej uvedenej veci od druhej nestotožnil, pretože pokiaľ potvrdil rozhodnutie odporcu o prerušení konania, potvrdil ho z iného dôvodu, konkrétne z dôvodu uvedeného v ustanovení § 109 ods. 2 písm. c) OSP, podľa ktorého „pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu (...)“.

Z toho vyplýva, že okresnému súdu zo zákona nevyplývala žiadna povinnosť uvedené konanie prerušiť. Teda, dôvodom prerušenia konania sp. zn. 8C 614/95 nebola otázka, ktorú by súd nemohol v tomto konaní samostatne riešiť ako predbežnú otázku. Obdobný záver platí aj na ostatné namietané prípady prerušenia konania v preskúmaných veciach.

K tomu treba dodať, že pri celkovej úvahe o stupni zložitosti preskúmaných vecí ústavný súd vzal do úvahy, že povinnosť posudzovať predbežné otázky urobili veci trochu zložitejšími. V tejto súvislosti však už nemohol prihliadnuť na to, že tieto veci sa pri svojom nápade na okresný súd zapísali do rôznych súdnych oddelení (senátov) a že v dôsledku toho zrejme mali rôznych zákonných sudcov, pretože jednak nie je presvedčený o tom, že sa takýmto dôsledkom vhodnou organizáciou činnosti na súde (napr. už pri rozvrhu práce) nedalo predísť, a jednak ak sa už tak stalo,

nepovažuje túto skutočnosť za zdroj takých komplikácií, ktorým sa nedalo čeliť prijatím vhodných opatrení, napr. podľa § 112 ods. 1 OSP, podľa ktorého „v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov“, prípadne lepšou súčinnosťou konajúcich sudcov napr. pri získavaní potrebných informácií vrátane zapožičiavania si súvisiacich spisov v rámci toho istého okresného súdu.

2. Pokiaľ ide o „správanie sa navrhovateľa“ v preskúmaných veciach, ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v týchto konaniach k zbytočným priet'ahom.

3. Nakoniec sa ústavný súd zaoberal postupom súdu v jednotlivých veciach :

a) Vec sp. zn. 8 C 614/95

Odporca odmietol tvrdenie navrhovateľa, podľa ktorého sa o jeho žalobe na plnenie nekonalo celé tri roky. Podľa odporcu nemožno totiž prerušenie konania vo veci podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP považovať za nečinnosť súdu, a teda za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to ani v tom prípade, ak uznesenie o prerušení konania bolo v dôsledku podaného odvolania zmenené.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v predmetnej veci súdne konanie, ktoré sa začalo 13. 12. 1995 a je stále na súde prvého stupňa bez jeho rozhodnutia vo veci samej, trvá k dnešnému dňu 4 roky a 9 mesiacov. Podľa názoru ústavného súdu takáto zdĺhavosť konania môže byť z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy akceptovaná len vo výnimočných prípadoch.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že zo strany okresného súdu bolo konanie v predmetnej veci dva razy prerušené. Prvé prerušenie trvalo od 16. 10. 1996 (vydanie uznesenia o prerušení konania do právoplatného skončenia veci sp. zn. Cb 189/96) do 24. 5. 1999 (uznesenie o pokračovaní v konaní), t. j. 31 mesiacov. Druhé prerušenie

trvalo od 23. 7. 1999 (uznesenie o prerušení konania do právoplatného skončenia veci sp. zn. 7C 1382/98) do 11. 4. 2000 (príkaz na doručenie uznesenia, ktorým odvolací súd uznesenie o prerušení konania zmenil tak, že konanie vo veci neprerušil), t. j. vyše 8 mesiacov. Teda, len uvedené prerušenia konania, počas ktorých sa vo veci samej nekonalo, predĺžili predmetné konanie o vyše 39 mesiacov.

V časti o zložitosti veci už bolo uvedené, že vzhľadom na povahu otázky, ktorú bolo potrebné predbežne riešiť, zákon v danej veci neukladal okresnému súdu povinnosť toto konanie prerušiť. Preto pokiaľ okresný súd uvedené konanie prerušil, je potrebné vychádzať z toho, že vykonal voľbu medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi procesnými postupmi zrejme s cieľom racionálne organizovať konanie v zmysle zásady procesnej ekonómie. Proti takejto voľbe nemožno mať v zásade námietky a ústavný súd ju, pokiaľ ide o prvý prípad prerušenia konania v danej veci, ani nemieni spochybníť, pretože jednak ide o procesný postup, ktorý je zákonom dovolený (§ 109 ods. 2 písm. c) OSP) a ktorý odvolací súd v tomto prípade odobril ako vecne správny s primeraným odôvodnením, a jednak ho treba posudzovať podľa situácie, ktorá existovala v čase, kedy sa realizoval, a k posúdeniu ktorej majú v zásade lepšie predpoklady všeobecné súdy než ústavný súd odhliadnuc od princípu subsidiarity, ktorým sa riadi jeho vzťah k všeobecným súdom a ktorému viac zodpovedá, aby ústavný súd, pokiaľ to nie je nevyhnutné, sám neposudzoval vhodnosť alebo účelnosť zvoleného procesného postupu.

Jednako treba hneď upresniť, že ak ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP tým, že v súvislosti s riešením „otázky, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu“, nerobí v princípe rozdiel medzi procesným postupom spočívajúcim v prerušení konania, počas ktorého „sa nevykonávajú pojednávania a neplývú lehoty podľa tohto zákona“ (§ 111 ods. 1 prvá veta OSP), ale sa vyčkáva na odpoveď, ktorá na túto otázku bude daná v inom konaní, a procesným postupom spočívajúcim v „inom vhodnom opatrení“, v prípade ktorého sa konanie bez jeho prerušenia zameriava aj na riešenie takejto otázky ako predbežnej otázky, ponecháva všeobecnému súdu istú voľnosť pri voľbe tohto procesného postupu, to ešte neznamená, že táto voľnosť je bez obmedzenia a ústavným súdom nekontrolovateľná.

Aj ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP, tak ako nakoniec každé zákonné ustanovenie, sa totiž musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy). Nakoľko zo žiadneho ustanovenia ústavy nemožno vyvodíť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP riadiť preto i požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku ústavy a ktorá, tak ako to už bolo vyššie uvedené, ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd nestotožnil s názorom odporcu, podľa ktorého prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP nemožno v žiadnom prípade považovať za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pokiaľ ide o prvý prípad prerušenia konania, okresný súd ho prerušil do právoplatného skončenia veci sp. zn. Cb 189/96. Nebolo sporné, že táto vec nadobudla právoplatnosť dňa 11. 9. 1997 a že dňa 28. 5. 1998 v dôsledku rozsudku dovolacieho súdu sa konanie v tejto veci znova obnovilo, aby sa nakoniec znova právoplatne skončilo dňa 26. 4. 1999.

Podľa názoru ústavného súdu proti tomuto prerušeniu konania nemožno mať s ohľadom na vyššie uvedené zásady žiadne pripomienky, a to až do právoplatnosti skončenia veci Cb 189/96 dňom 11. 9. 1997, kedy odpadla prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo. Od tohto dňa okresný súd bol povinný pokračovať v konaní i bez návrhu (§ 111 ods. 2 druhá veta OSP), a to bez ohľadu na to, že proti právoplatnému rozhodnutiu dovolacieho súdu bolo podané v zákonnej lehote dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Dovolacie konanie totiž nie je zákonnou prekážkou postupu konania taxatívne vymedzenou v § 107 až 111 OSP, a preto všeobecný súd nemôže nekonať a nerozhodovať vo veci len z dôvodu, že v súvisiacom spore je začaté dovolacie konanie, a to ani na základe ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP, pod ktoré nemožno subsumovať mimoriadny opravný prostriedok, na základe ktorého sa začína dovolacie konanie (*mutatis mutandis*, I. ÚS 3/00). Z tohto dôvodu nečinnosť

okresného súdu od 11. 9. 1997 až do 28. 5. 1998 (vyše 8 mesiacov) nemôže ospravedlniť ani to, že dovolací súd nakoniec právoplatné rozhodnutie zrušil a v dôsledku toho sa konanie vo veci Cb 189/96 znova obnovilo.

Pokiaľ ide o jeho nečinnosť po dobu, po ktorú toto „obnovené“ konanie znova prebiehalo, a to až do 26. 4. 1999, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu z 24. 2. 1999, ústavný súd ju nepovažuje za neprimeranú k celkovým okolnostiam danej veci, najmä s ohľadom na to, že dôvod nečinnosti sa zhodoval s prekážkou, pre ktorú bolo konanie pôvodne prerušené, a že počas tejto doby nebolo neodôvodnené očakávať skoré ukončenie veci Cb 189/96, keďže sa nachádzala znova v štádiu odvolacieho konania. Z týchto dôvodov po starostlivom zvážení všetkých okolností veci 8 C 614/95 ústavný súd nepovažoval túto nečinnosť za zbytočný priet'ah.

Pokiaľ ide o druhé prerušenie konania, ku ktorému došlo dňa 23. 7. 1999, ústavný súd poznamenáva, že odvolací súd následne neuznal dôvody tohto prerušenia za opodstatnené. Za tohto stavu ústavný súd nemôže obdobie (od 23. 7. 1999 do 17. 5. 2000, t. j. približne 10 mesiacov), ktoré je s týmto vecne nesprávnym prerušením konania spojené, uznať za procesný postup zodpovedajúci požiadavke v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, t. j. požiadavke prerokovať vec bez zbytočných priet'ahov.

Vyššie zistený priet'ah okresného súdu kvalifikovaný ako zbytočný (celkom 18 mesiacov) spolu s nevysvetlenou nečinnosťou okresného súdu od 11. 6. 1996, kedy navrhovateľ rozšíril žalobu, do 16. 10. 1996, kedy okresný súd vydal už spomínané prvé uznesenie o prerušení konania (4 mesiace), ústavný súd považoval za natoľko významný, že nemohol inak než v súvislosti s ním konštatovať porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov, tak ako mu ho garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Celkom na záver k tejto veci ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že s týmto základným právom je málo zlučiteľný taký procesný postup, ktorého výsledkom je, že až po 4 rokoch a 5 mesiacoch od začatia konania (17. 5. 2000) súd pristupuje k výzve navrhovateľa, aby špecifikoval svoje nároky v konaní, teda k výzve, ktorá svojou povahou patrí k úkonom vykonávaným spravidla na začiatku občianskeho súdneho konania.

b) Vec sp. zn. 12 C 684/96

Navrhovateľ v tejto veci videl priet'ahy najmä v tom, že okresný súd ešte nevytýčil žiadne pojednávanie a ani nevyzval zúčastnené strany na prípadné doplnenie dôkazov vo veci.

Odporca nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa o porušení práva prerokovať vec bez zbytočných priet'ahov, keď nevykonávanie úkonov súdom v čase od 20. 2. 1997 do 25. 5. 1999 považoval za nečinnosť súdu z objektívnych dôvodov, lebo súdom v inom konaní (sp. zn. Cb 189/96) sa riešila otázka majúca význam pre rozhodnutie v tejto právnej veci. Okrem toho za porušenie tohto práva neuznal ani nevykonávanie úkonov v ďalšom období.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v predmetnej veci súdne konanie, ktoré sa začalo 15. 8. 1996 a je k dnešnému dňu neskončené na súde prvého stupňa, trvá 4 roky a jeden mesiac, čo je na prvý pohľad dĺžka konania, ktorá na svoje ospravedlnenie vyžaduje pádne dôvody.

V období od nápadu veci na okresný súd až do pojednávania dňa 20. 2. 1997 ústavný súd nezistil zbytočný priet'ah. Rovnako sa však už nemôže vyjadriť o nasledujúcom období.

Zo spisu vyplýva, že medzi pojednávaním dňa 20. 2. 1997, ktoré bolo odročené za účelom zistenia stavu konania vo veci toho istého súdu sp. zn. 8 C 614/95 a Cb 189/96, a nasledujúcim pojednávaním dňa 22. 7. 1999 okresný súd uskutočnil len neúspešné pokusy o pripojenie uvedených spisov, aby potom pojednávanie dňa 22. 7. 1999 po výsluchu účastníkov odročil na neurčito s výzvou adresovanou navrhovateľovi predložiť dôkazy o výške škody.

Pokiaľ ide o vysvetlenie, ktoré odporca v tejto veci uviedol, ústavný súd poznamenáva, že dokáže uznať ako ospravedlňujúci dôvod nemožnosť vo veci rozhodnúť v dôsledku toho, že bolo aj v tejto veci, tak ako v predchádzajúcej veci, potrebné vyčkať na právoplatné skončenie veci sp. zn. Cb 189/96. Taktiež je pripravený nepovažovať za nesprávny postup okolnosť, že sa v tejto súvislosti nevydalo uznesenie o prerušení konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) OSP, pretože,

tak ako to už uviedol pri predchádzajúcej veci, ide podľa jeho názoru o prípustnú voľbu medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi procesnými postupmi. To čo však nemôže v tejto súvislosti z tohto vysvetlenia akceptovať ako ospravedlňujúci dôvod, je to, že nevykonávanie úkonov počas tejto doby treba považovať za nečinnosť z objektívnych dôvodov.

Podľa jeho názoru nemôže totiž existovať žiadny objektívny dôvod na to, aby sa výzva navrhovateľovi za účelom predloženia dôkazov o škode, ktorá bola dôvodom odročenia pojednávania z 22. 7. 1999, nemohla uložiť skôr než po právoplatnom skončení uvedenej súvisiacej veci, najmä ak zo správania navrhovateľa, osobitne z jeho podania z 11. 3. 1997, ktorým predložil súdu niektoré doklady, navrhol vykonanie výsluchov svedkov a výslovne žiadal o nariadenie nového pojednávania, bolo zrejmé, že by sa skoršiemu uloženiu takejto výzvy nebránil. Vzhľadom na to ústavný súd nečinnosť súdu od 11. 3. 1997 do 22. 7. 1999, t. j. po dobu 2 rokov a 4 mesiacov, považoval za zbytočný prierah.

Za zbytočný prierah bezprostredne nadväzujúci na predchádzajúci prierah ústavný súd považoval aj následné prerušenie konania uznesením z 26. 7. 1999, ktorého dôvody odvolací súd neuznal za opodstatnené, a preto toto uznesenie zmenil tak, že konanie vo veci neprerušil. Nakoľko ide o obdobnú situáciu ako v predchádzajúcej veci v prípade druhého prerušenia konania, ústavný súd v podrobnostiach odkazuje na túto časť odôvodnenia. V danej veci nečinnosť okresného súdu odhliadnuc od tej, ktorá súvisela s odstraňovaním následkov nesprávneho prerušenia konania, pretrvávala ešte aj 3. 7. 2000, kedy bolo podané vyjadrenie odporcu. V dôsledku toho na ťarchu okresného súdu bolo potrebné pričítať zbytočný prierah v dĺžke jedného roka.

Vzhľadom na to, že na celkovej dĺžke konania v rozsahu 4 roky a 1 mesiac sa zbytočné prierahy podieľajú v rozsahu 3 rokov a 4 mesiacov, ústavný súd nemohol nekonštatovať porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy na ujmu navrhovateľa aj v tomto prípade.

c) Vec sp. zn. 7 C 1382/98

Navrhovateľ svoje námietky v tomto prípade orientoval predovšetkým na nesprávnosť prerušenia konania uznesením zo 4. 12. 1998 s poukazom na to, že

konanie, kvôli ktorému sa tak stalo (Cb 189/96), už bolo právoplatne skončené dňom 11. 9. 1997.

Odporca tieto námietky neuznal s poukazom na to, že ak je pravdou, že 11. 9. 1997 bola právoplatne skončená vec Cb 189/96, neskôr došlo k obnoveniu konania v uvedenej veci, a v dôsledku toho v čase rozhodnutia súdu o prerušení konania táto vec nebola právoplatne skončená.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetné konanie sa začalo 18. 9. 1998 a trvá k dnešnému dňu 2 roky, t. j. dobu, ktorá sama osebe by vzhľadom na povahu sporu (vyporiadanie majetku) nemusela z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy vyvolať problém tzv. zbytočných priesťahov.

Jednako ústavný súd k takémuto záveru predsa len dospel po tom, čo zistil priesťah v období od 18. 5. 1999 do 11. 4. 2000, ktorý nepovažuje odporcom za dostatočne vysvetlený a ktorý sa na celkovej dĺžke doterajšieho konania podieľa 11 mesiacmi, čo ide značne nad rámec toho, čo je možné z hľadiska uvedeného článku ústavy tolerovať.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že po tom, čo zástupca navrhovateľa dňa 18. 5. 1999 oznámil súdu odpadnutie prekážky, pre ktorú bolo konanie prerušené, okresný súd vydal uznesenie o pokračovaní v konaní až 11. 4. 2000. Takúto oneskorenú reakciu nemožno ospravedlniť len s poukazom na to, že dotknutý spis Cb 189/96 ako dôkaz o odpadnutí dôvodu prerušenia nebolo možné pripojiť, ak ide o spis toho istého súdu a ak navyše nemohol byť pre takýto dôkaz ani potrebný. Totiž to, čo bolo rozhodujúce v tejto súvislosti zistiť, bol spôsob, akým bola vyriešená predbežná otázka, čo sa dalo zistiť už na základe rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré mohol okresnému súdu, ak sa už aj nemohol dostať k spisu, predložiť ktorýkoľvek z účastníkov konania.

Naproti tomu ústavný súd nepovažoval za odôvodnenú námietku navrhovateľa o zbytočných priesťahoch len s ohľadom na vydanie uznesenia o prerušení konania, pretože, tak ako to už bolo uvedené v súvislosti s vecou 8 C 614/95, v čase, kedy sa o tomto prerušení rozhodovalo, nebola vec Cb 189/96 právoplatne skončená. Navyše, navrhovateľ toto prerušenie v tom čase ani nenapadol odvolaním, takže aj sám by v dôsledku toho prispel k nesprávosti, na ktorú teraz poukazoval.

Z týchto dôvodov ústavný súd aj v tejto veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2000